

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Депортація українських дітей –
це не порятунок.

ЦЕ ЗЛОЧИН!

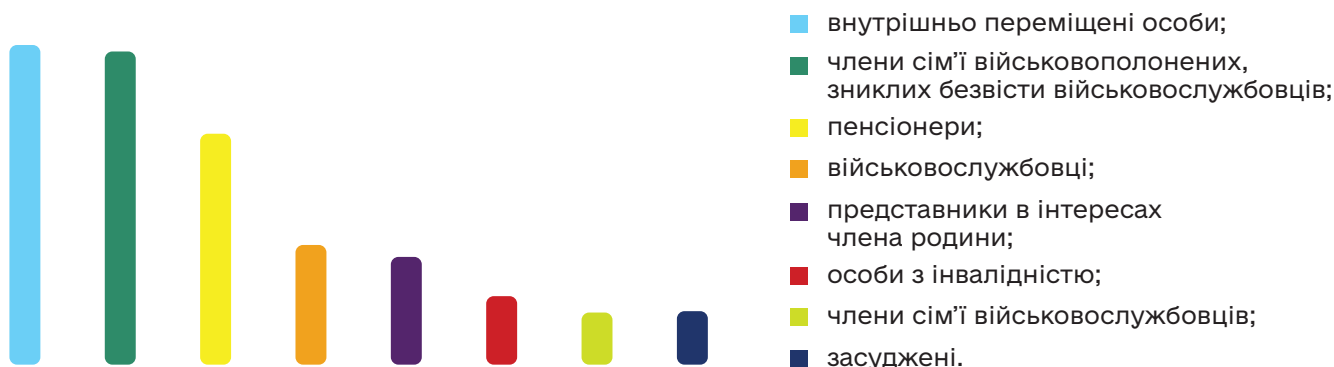
ЦЕ ЗЛОЧИН!

ЦЕ ЗЛОЧИН!

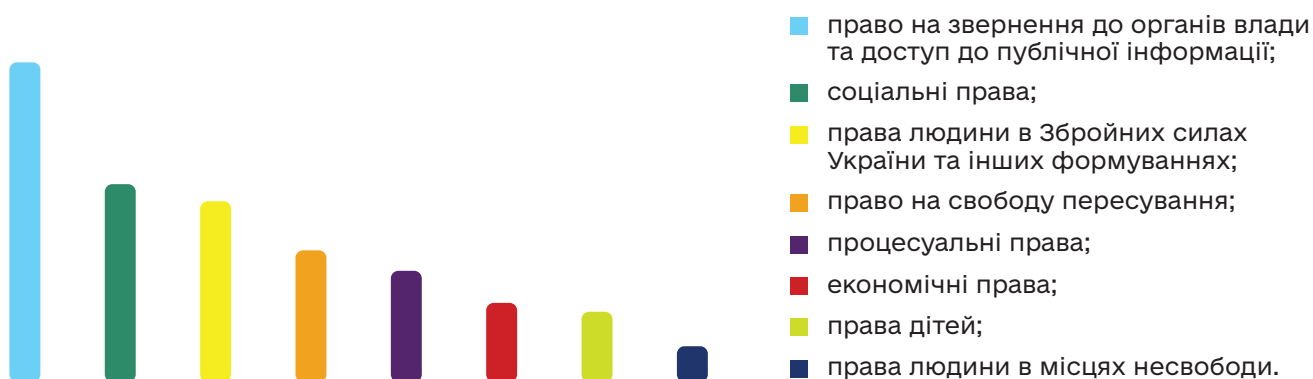
Звернення громадян

За березень 2023 року до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надійшло 9105 звернень про порушення прав громадян, з них 9 040 – індивідуальних, 65 – колективних звернень.

Найпоширеніші групи заявників:

Найпоширеніші звернення за категоріями порушеного права:

**“Гаряча лінія”
для звернень:**

**0800-50-17-20
(безкоштовно)**

044-299-74-08

hotline@ombudsman.gov.ua

Розстріл за слова “Слава Україні”

У березні українців сколихнуло відео, на якому російські військові розстріляли українського захисника за те, що він сказав “Слава Україні”. Розстріл українського військовослужбовця, який потрапив у полон, – це порушення Женевських конвенцій.

Коли в усьому світі слова “Слава Україні” викликають шану, повагу та гордість, росіяни за українське гасло розстрілюють...

Дуже боляче дивитися на те, що роблять з нашими людьми окупанти. Мета України, як і всього демократичного світу, – притягнення Російської Федерації до відповідальності.

Відео відправили міжнародним партнерам та омбудсманам із різних країн світу як підтвердження чергового воєнного злочину Росії.

Український військовий, якого розстріляли після слів **“Слава Україні!”**, – снайпер 163 батальйону 119 окремої бригади ТрО Чернігівської області
**ОЛЕКСАНДР
МАЦІЄВСЬКИЙ.**

Президент Володимир Зеленський надав звання Героя України розстріляному військовому полоненому Олександрові Мацієвському.

На початку повномасштабного вторгнення Росії Олександр брав участь в обороні рідної Чернігівської області й Чернігова. Він не мав бойового досвіду й не служив в армії раніше. Проте за час бойових дій чоловік вивчився на снайпера, наприкінці 2022-го року Олександра перекинули на Донеччину, його бригада перебувала в районі Соледача.

Мацієвському було 42 роки, в нього залишився 19-річний син. Раніше Олександр навчався в Молдові. У Міністерстві закордонних справ Молдови підтвердили, що він є громадянином їхньої країни. Проте останнім часом чоловік проживав у місті Ніжин.

ГЕРОЯМ СЛАВА!

Права людини в Україні

від початку повномасштабної збройної агресії
Росії проти України

464

загіблі
дитини

935

поранених
дітей

392

зниклі
дитини

16 226

дітей, примусово
вивезених до Росії

8 317

убитих
мирних
жителів

13 892

поранені
мирні
жителі

3 126

зруйнованих
навчальних
закладів

438

навчальних
закладів, що
не підлягають
відновленню

885

зруйнованих
дитсадків

1 245

зруйнованих
закладів охорони
здоров'я

348

зруйнованих
культурних споруд
(церков, храмів,
мечетей)

1 322

зруйнованих
об'єкти
культури

153 860

зруйнованих
або пошкоджених
будинків

117

зруйнованих
вокзалів
та станцій

14

зруйнованих
об'єктів тепло-
енергетики

572

зруйновані
котельні

1.4
млн

осіб без доступу
до води через
руйнування
інфраструктури

4.6
млн

осіб мають
обмежений
доступ до води

4.8
млн

осіб
стали ВПО

8.1
млн

осіб отримали
прихисток
за кордоном

Ракетні обстріли України не припиняються

У березні російські військові продовжували завдавати авіаційних і ракетних ударів по території України. Також обстрілювали населені пункти з реактивних систем залпового вогню.

9 березня Росія завдала масованого ракетного удару по різних містах і регіонах України. Цілями були м. Київ, Кіровоградська, Дніпропетровська, Одеська, Харківська, Запорізька, Львівська, Івано-Франківська, Житомирська, Вінницька області. РФ здійснила 81 пуск ракет різного базування та випустила 8 БПЛА Shahed-136/131.

Атаку спрямували на об'єкти критичної інфраструктури та житлові будинки. Внаслідок обстрілу були загиблі та поранені.

Російська ракета поцілила по житловому сектору в Золочівському районі Львівської області. Загинули 5 людей. Троє чоловіків та дві жінки.

Окрім цього, росіяни влучили в зупинку громадського транспорту в Херсоні. Внаслідок обстрілу загинули 3 людини.

14 березня Росія обстріляла місто Краматорськ Донецької області. 9 людей зазнали поранень.

18 березня росіяни завдали 34 авіаційні удари. 11 з них – із застосуванням БПЛА Shahed-136. 10 цих БПЛА знищено нашими підрозділами ППО, але 1, на жаль, влучив в об'єкт промислової інфраструктури в Дніпропетровській області.

22 березня в Київській області внаслідок ворожої атаки безпілотниками зазнали руйнувань 2 гуртожитки та ліцей. Внаслідок цього загинули 9 людей. Цього ж дня 2 російські ракети влучили в 9-поверховий будинок у місті Запоріжжя. На місці загинула 1 людина, отримали травми – 34 особи.

Фото: Олександр Олійник

Суд над воєнними злочинцями та повернення українських дітей додому

17 березня Міжнародний кримінальний суд видав ордер на арешт президента Росії та Уповноваженої при президенті РФ з прав дитини Марії Львової-Белової. Їх звинувачують у тому, що вони керували депортацією українських дітей до Росії, – це воєнний злочин.

Депортація дітей є серйозним порушенням IV Женевської конвенції про захист цивільного населення. Дітей вивозили без будь-яких дозволів, а в Росії їм надавали громадянство країни-агресора. Для цього Путін ухвалив низку указів, які спростили ці процедури, а Львова-Белова виконувала його розпорядження. Разом із батьками в Росію могли депортувати близько 150 тисяч дітей.

Україна всіма силами продовжує працювати над тим, щоб повернути на рідну землю дітей, які опинилися в Росії чи на тимчасово окупованих територіях.

Наприкінці лютого в Офіс Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надійшло звернення щодо повернення дитини, яка перебуває на тимчасово окупованій Росією території.

За кілька днів завдяки сприянню та роботі працівників Офісу Омбудсман Сашка зустрів бабусю. Нині хлопчик – на підконтрольній Україні території.

21 березня до України вдалося повернути 15 українських дітей спільно з їхніми мамами та законними представниками.

Це діти з міст Харківської та Херсонської областей, що були окуповані ще на початку широкомасштабної війни.

Попри всі виклики, ми продовжуємо працювати, щоб українці мали змогу побачити рідних і бути на своїй землі. Так, за даними Національного інформаційного бюро, на територію України повернулися **327 дітей**.

23 березня Уповноважений зустрівся з родиною, до якої повернули 2 діток. Це повернення вдалося здійснити в результаті взаємодії двох Уповноважених з прав людини – України та Росії. Звернення про необхідність повернення дітей з тимчасово окупованої території України надійшло від жінки, яка раніше перебувала в російському полоні.

Олена Вихор

Представник Уповноваженого з прав дітей, сім'ї, молоді та спорту

✉ vykhor@ombudsman.gov.ua

Повертаємо додому своїх захисників і захисниць!

7 березня вдалося повернути додому 130 наших воїнів. Це 126 захисників та 4 захисниці.

Серед звільнених – 45 військовослужбовців Збройних сил України, 25 нацгвардійців, 23 прикордонники, 21 воїн Військово-морських сил України, восьмеро «тероборонівців» та вісім представників Державної спеціальної служби транспорту. Повернули, зокрема, 87 оборонців Маріуполя, 71 – з «Азовсталі».

Також є повернуті наші люди, які потрапили в полон у багатостраждальних Бахмуті та Соledарі. Наймолодшому звільненому ще не виповнився 21 рік, найстаршому скоро буде 64 роки.

Всі вони мали змогу отримати медичну допомогу, відновити банківські картки та документи.

Це ще одна наша перемога!

Традиційна бесіда з російськими військовими, які незаконно перебували на території України. Вони не мають до України жодних скарг і пропозицій. Чергове підтвердження того, що Україна дотримується Женевських конвенцій!

Нарада щодо роботи Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими

На початку березня Омбудсман Дмитро Лубінець та Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони Олександр Кононенко взяли участь у розширеній нараді Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, яку очолив начальник ГУР Міністерства оборони України Кирило Буданов.

На ній обговорили питання підтримки родин полонених та зниклих безвісти захисників, нові підходи до супроводу звільнених з полону українців, взаємодію з МКЧХ та його роль у підтримці наших громадян на території держави-агресора.

Також присутні ознайомилися з результатами роботи Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими. Зокрема – **від початку створення Координаційного штабу відбулося 39 обмінів полоненими, завдяки яким вдалося звільнити 1 993 особи.** Також на рідну землю повернули 1 409 тіл загиблих воїнів. За добу консультанти Штабу надають допомогу близько 419-ом родинам оборонців. Загалом за цей час сім'ї отримали майже 28 тисяч консультацій як у телефонному режимі, так і під час особистих прийомів.

До слова, Координаційний штаб подав 120 позовів до Європейського суду з прав людини (в тому числі справи щодо всіх командирів "Азову").

Зустрічі з родичами українських військових, які перебувають у російському полоні

Одним із важливих моментів у питаннях військовополонених є взаємодія та підтримка зв'язку з їхніми родинами. В Офісі Омбудсману України такі зустрічі відбуваються регулярно.

Зазвичай під час них рідні військових порушують питання щодо мандату МКЧХ і можливостей відвідувати місця, де тримають військовополонених. Також важливо, щоб Міжнародний Комітет Червоного Хреста мав можливість відвідувати місця, де тримають українських військовополонених.

Відповідаючи на питання рідних, Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони Олександр Кононенко зауважив, що 25% повернутих з полону військових – це захисники, які вважалися безвісти зниклими. Також він додав, що варто публічно говорити про перебування українців у полоні для того, аби якомога більше міжнародних організацій та інституцій чинили тиск на РФ для повернення наших громадян.

Омбудсман України Дмитро Лубінець провів у Львові велику зустріч з родичами полонених та зниклих безвісти військових. Розповів про комунікацію з Уповноваженою з прав людини в РФ Тетяною Москальковою, відмову російської сторони провести обмін «всіх на всіх», репатріацію тяжкопоранених. Дискусія була максимально відвертою: він обговорив з родичами бездіяльність МКЧХ, а також наголосив, що публічність із персональними даними стосовно конкретних військовослужбовців лише шкодить процесам.

Кожен обмін – це свідчення того, що ми не опустили руки і працюємо далі!

Олександр Кононенко

Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони

✉ kononenkoov@ombudsman.gov.ua

Як в Україні живуть внутрішньо переміщені особи?

Працівники Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснюють моніторинг умов проживання громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії Росії проти України.

Зокрема від початку року працівники Офісу Омбудсмана здійснили 50 моніторингових візитів щодо додержання прав внутрішньо переміщених осіб, з них 9 – у березні.

На фото – заклади міста Житомир, де нині проживають внутрішньо переміщені особи.

Майже в усіх місцях компактного поселення ВПО задовільні умови проживання. Адміністрація закладів, а також органи місцевого самоврядування намагаються створити належні умови (косметичний ремонт, побутова техніка, обігрівачі). Водночас присутність гуманітарних організацій (національних і міжнародних) та відповідне покриття гуманітарних потреб перебуває на низькому рівні, в порівнянні з іншими областями.

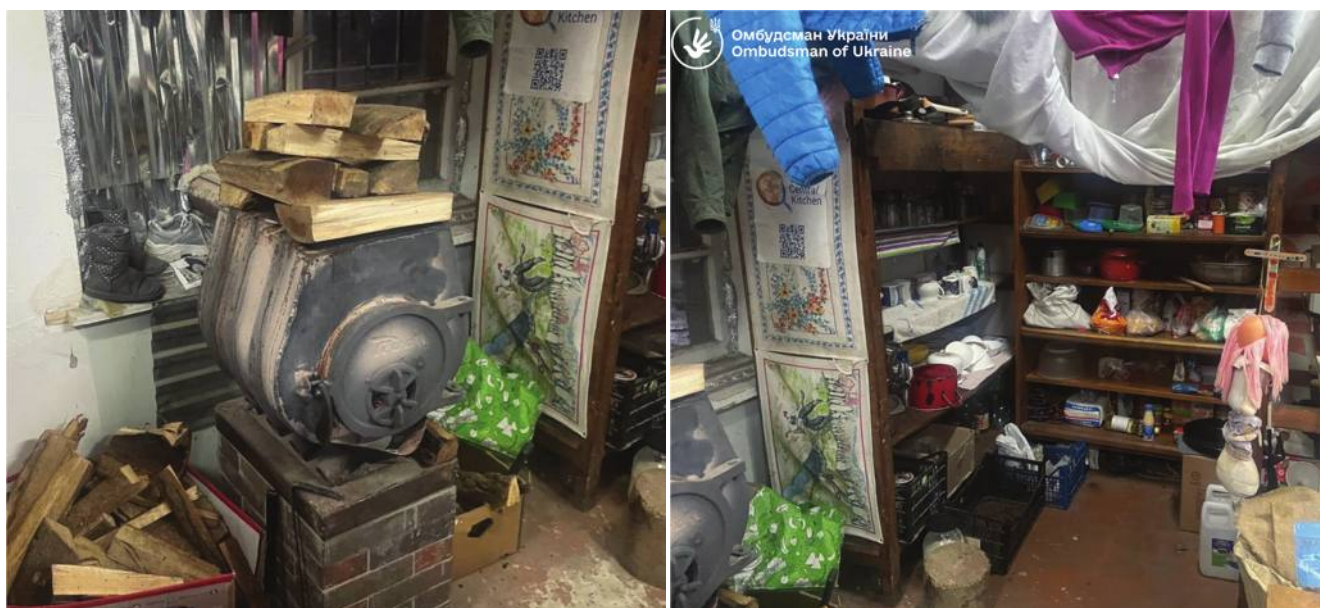
Місцевим органам влади Житомирської області рекомендували більш активно працювати з іншими зацікавленими сторонами з-поміж гуманітарних організацій, щоб забезпечити та захистити права людей, які проживають у таких поселеннях.

У межах візиту працівники Офісу Уповноваженого звернули увагу на необхідність замінити вікна, побутову техніку та меблі. Варто зауважити, що більшість ВПО працездатного віку, які мешкають у МКП, – мають роботу, а діти навчаються дистанційно або у місцевих школах.

Також у межах моніторингу здійснили анонімні опитування мешканців місць компактного проживання, під час яких надали роз'яснення та практичні рекомендації громадянам у частині реалізації їхніх прав.

На фото – заклади міста Мукачево Закарпатської області.

Місце компактного проживання облаштоване в старій будівлі, яка потребує невідкладного капітального ремонту. У будівлі відсутнє централізоване опалення. Обігрів нежилых приміщень і кімнат, в яких мешкають внутрішньо переміщені особи, здійснюється за рахунок пічного опалення та обігрівачів. Однак, температура в приміщеннях залишається неприпустимо низькою (в житлових кімнатах орієнтовно 15-16 градусів, а в коридорах – 8-10 градусів).

Тут мешкають 17 внутрішньо переміщених осіб, з яких 6 дітей, 5 пенсіонерів і 9 осіб з інвалідністю.

Житлові кімнати одночасно використовуються як місця для відпочинку, вживання та приготування їжі, прання, а також зберігання дров. В одній із кімнат проживають люди різної статі та віку.

Розміщення людей унеможлиблює реалізацію ними права на гідний рівень життя, створює загрозу для здоров'я та вимагає негайного реагування органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, з метою переселення в місця з придатними умовами для проживання.

Ольга Алтуніна

Представник Уповноваженого з питань захисту прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України

✉ altuninaom@ombudsman.gov.ua

Робота на міжнародній арені для поновлення та захисту прав людини в Україні

Уповноважений взяв участь у 52-й сесії Ради ООН з прав людини в межах інтерактивного діалогу щодо контртероризму.

Він наголосив, що Росія продовжує вбивати мирних українців, а також здійснювати жахливі воєнні злочини та нехтувати всіма міжнародними конвенціями, які мають основоположне значення для прав людини. Зокрема таких як Європейська конвенція з прав людини та Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом.

З огляду на це світу треба знайти механізми, щоб найбільше зло 21-го століття було покаране, а вище політичне та військове керівництво РФ опинилося на лаві підсудних!

Тому, по-перше, нам потрібно ізолювати Росію на всіх рівнях. По-друге, розробити правовий механізм на рівні ООН щодо визнання держав спонсорами тероризму та включення Росії до цього переліку. По-третє, створити міжнародний трибунал щодо злочину агресії Росії.

Окрім цього, під час 52-ї сесії Ради ООН з прав людини у межах інтерактивного діалогу щодо тортур Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони Олександр Кононенко зауважив, що жахливі воєнні злочини російської армії – такі як тортури, сексуальне насильство, жорстоке та інше нелюдське поводження, заохочуються найвищими посадовими особами РФ.

Він наголосив, що Росія намагається знищити докази катувань українців. Так було і з убивством українських військовополонених в Оленівці, скоєним російськими військовими з метою приховати результати тортур.

Владислав Солонський – один з тих, хто був в Оленівці. Він зазнав тяжких поранень під час теракту та помер дорогою до лікарні. Його перебування в полоні було верифіковано Міжнародним Комітетом Червоного Хреста.

Росія продовжує вчиняти воєнні злочини кожного дня! Нам усім разом варто зупинити російський тероризм!

Зустрічі з міжнародними партнерами

Дмитро Лубінець зустрівся з Генеральним директором Генерального директорату з прав людини та верховенства права РЄ Крістосом Джакумопулусом та представниками Секретаріату Ради Європи.

Спільно обговорили проблему порушення прав людини в тимчасово окупованому Криму, репресії щодо нацменшин (спільнот), які проживають на півострові, зокрема, кримських татар, мобілізацію до лав ворожої армії.

Дмитро Лубінець окремо звернув увагу на ситуацію з депортацією українських дітей до Росії та важливості створення Реєстру зниклих дітей.

Сторони домовилися про інформаційний обмін та подальшу співпрацю. У свою чергу, пан Крістос запевнив, що Рада Європи буде і надалі допомагати Офісу Омбудсмана та підтримувати Україну.

Заява Уповноваженого щодо Європейського інституту омбудсманів

Після офіційної заяви Омбудсмана РФ Т. Москалькової про засудження керівництвом Європейського інституту омбудсманів позиції зовнішнього радника правління організації Саймона Маттьєсена щодо недопущення депортації українських дітей на територію РФ за сприяння Генерального Секретаря ЄО Доктора Йозефа Зігеля, я ще раз переконався у правильності свого рішення про вихід із членства ЄО.

Особливо обурює така позиція деяких європейських «правозахисників» після того, як Міжнародний кримінальний суд видав ордери на арешт російського президента Путіна та уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Белової у зв'язку з відповідальністю за воєнний злочин – незаконну депортацію дітей.

Передача дітей однієї групи в іншу є ознакою геноциду відповідно до статті II Конвенції ООН від 9 грудня 1948 року «Про запобігання злочину геноциду та покарання за нього». Працюємо над тим, аби всі, хто безпосередньо чи опосередковано причетний до цього злочину, були неминуче покарані.

Ольга Стрепоченко

Директор Департаменту міжнародного співробітництва та європейської інтеграції

✉ strepochenko@ombudsman.gov.ua

Захист інформаційних прав в Україні під час війни

Представник Уповноваженого з інформаційних прав Офісу Омбудсман Юлія Деркаченко та працівники Департаменту моніторингу додержання інформаційних прав спільно з експертами із захисту даних проєкту EU4DigitalUA та міжнародними партнерами EU4DigitalUA, а також представниками робочої групи з розробки законопроєкту в сфері захисту персональних даних взяли участь у Конференції із захисту персональних даних. Вона присвячена реформі українського законодавства відповідно до GDPR та необхідності нагального ухвалення оновленого закону в сфері захисту персональних даних.

Під час Конференції обговорювалися питання реформування законодавства про захист персональних даних в Україні, дослідження досвіду країн ЄС щодо впровадження GDPR, механізми захисту персональних даних громадян та інші. Обговорення цих питань є надзвичайно актуальними, проте їх практична реалізація неможлива без вивчення міжнародного досвіду й спільного розроблення стратегії розв'язання найактуальніших проблем, які постали перед Україною в умовах війни.

Для ефективного захисту персональних даних в Україні важливо мати єдність інтересів, цілей, стандартів і взаєморозуміння між усіма зацікавленими сторонами на міжнародному та національному рівнях.

Юлія Деркаченко

Представник Уповноваженого з інформаційних прав

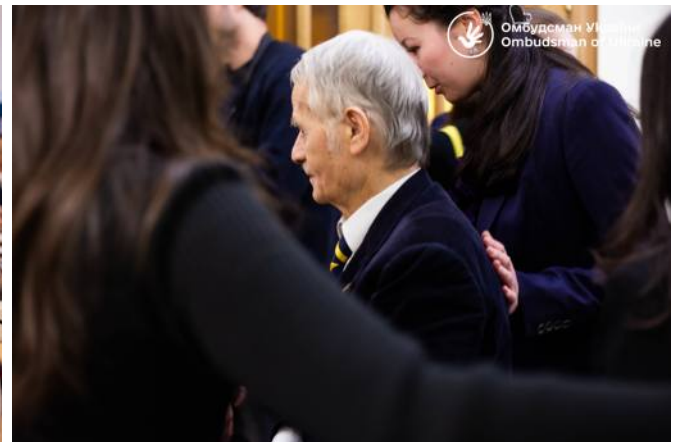
✉ derkachenko@ombudsman.gov.ua

Крим – це Україна!

У стінах Офісу Омбудсмана відбувся захід з нагоди Дня спротиву окупації АР Крим та міста Севастополь.

У лютому 2014 року під кримським парламентом відбулася багатотисячна акція на підтримку територіальної цілісності України. Ще тоді кримчани продемонстрували свою позицію і продовжують показувати її досі, перебуваючи в тимчасовій окупації десятий рік. Крим не здається. Під час повномасштабної збройної агресії РФ проти України на півострові діють активісти громадського спротиву “Жовта стрічка”, які чинять опір окупаційному режиму.

Окремо звернули увагу на репресії, які вчиняють **стосовно українців і представників корінних народів Криму**. Їх піддають катуванням, вбивствам, переслідуванням за політичними і релігійними мотивами. Тому під час заходу наголосили на порушенні прав людини та згадали політв'язнів, які ціною власної свободи, а іноді й життя, продовжують відстоювати позицію щодо єдності й неподільності України.

Політичні й/або релігійно мотивовані переслідування жителів АР Крим та м. Севастополь – громадян України – зі сторони окупаційних адміністрацій

180 осіб незаконно перебувають у місцях позбавлення свободи

40 осіб арештовані = 22%

З них:

122 особи ув'язнені = 68%

116 кримські татари = 64%

18 без статусу = 10%

33 були затримані на території Херсонської та Запорізької областей після повномасштабного вторгнення РФ і вивезені в Крим = 18%

Політично мотивовані переслідування часто прив'язані до етнічного походження (українського та кримськотатарського) і віросповідання громадян

100 справ кримських мусульман

17 справ Свідків Єгови

Переважна частина громадян України, яких переслідує окупаційна влада, – представники кримськотатарського народу

із **180** осіб, які перебувають у місцях позбавлення свободи,

116 кримських татар = 64%

з **234** осіб, яких притягнули до відповідальності за організацію масового одночасного перебування в громадських місцях,

205 кримських татар = 88%

Відповідь угорського Омбудсмана щодо спільних моніторингових візитів на території Угорщини та України щодо дотримання прав національних меншин

Український Омбудсман Дмитро Лубінець неодноразово звертався з офіційним листом до пана Акоша Козми, Уповноваженого з фундаментальних прав Угорщини, з пропозицією проведення спільних моніторингових візитів на території Угорщини та України щодо дотримання прав національних меншин. Однак відповіді так і не отримав.

Як виявилось, причиною мовчання понад два місяці стало те, що в Омбудсмана Угорщини немає вільного часу в графіку для моніторингу прав угорської та української національних меншин.

На жаль, мабуть, захист прав української національної меншини для Омбудсмана України важливіше, ніж захист прав угорської національної меншини для Омбудсмана Угорщини, який просто не має часу для візиту та спілкування.

Питання прав національних меншин є надзвичайно важливим для України та для Омбудсмана. Саме тому наша інституція приділяє особливу увагу моніторингу дотримання прав усіх національних меншин, які проживають на території України, держави, яка зараз зі зброєю в руках захищає наші загальноєвропейські права та цінності.

В Україні захищені права всіх вірян!

У березні в соціальних мережах поширювалися фейкові повідомлення та відео, які мали на меті посіяти розбрат в українському суспільстві на релігійному підґрунті. При цьому ворог вдавався до підступних спроб дискредитувати Україну як в очах цивілізованого світу, так і посіяти ворожнечу між вірянами всередині країни. Під час аналізу таких провокативних відео та повідомлень стає зрозумілим, що **вони є частиною заздалегідь спланованої та зрежисованої РФ інформаційно-психологічної операції**, метою якої є відвернення уваги України та світу від війни з головним ворогом.

Україна завжди була і є відкрита та толерантна до всіх релігій світу. Представники релігійних громад ніколи не зазнавали жодних утисків. Право на свободу світогляду й віросповідання закріплено в Конституції України.

Михайло Спасов

Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів

✉ spasov@ombudsman.gov.ua

Системним переслідуванням і гонінням постійно піддаються віряни в самій Росії. З перших днів окупації Криму РФ проводить послідовну політику, спрямовану на зміну демографічного складу населення півострова, зокрема шляхом системних репресій проти опонентів окупації, в тому числі й на релігійному підґрунті.

Сьогодні пліч-о-пліч у лавах Збройних сил України воюють представники різних віросповідань: християни, мусульмани, іудеї, які чітко розуміють, що їхнім єдиним ворогом є Росія.

Національний превентивний механізм в Україні

Станом на 22 березня від початку року, працівники Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму здійснили 88 відвідувань місць несвободи. З них 39 відвідувань – у березні.

Відвідування державної установи «Івано-Франківська установа виконання покарань (№ 12)». Під час відвідування з'ясували, що з часу проведення попереднього відвідування в установі відбулися певні позитивні зміни. У 2022 році провели ремонтні роботи в 11 камерних приміщеннях установи, ремонт системи водопостачання в камері № 47.

Під час відвідування групою НПМ встановлені факти невиконання законних вимог щодо роздільного тримання різних категорій ув'язнених та засуджених. Виявили порушення правил санітарії та гігієни в місцях перебування ув'язнених та засуджених, порушення установленої норми площі камерних приміщень та порушення порядку організації лазне-прального обслуговування.

З метою усунення виявлених порушень прав і свобод засуджених та ув'язнених Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини скерував до компетентних органів відповідні акти реагування.

Віталій Нікулін

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи

✉ [nikulin@ombudsman.gov.ua](mailto:nikulini@ombudsman.gov.ua)

Екологія – мовчазна жертва війни

З перших днів війни Росія демонструє ганебні й варварські методи ведення війни, які суперечать міжнародним актам, а саме: Гаазьким конвенціям і деклараціям (1899 і 1907), а також Женевським конвенціям. Під прицілом опинилося не тільки цивільне населення, міста та об'єкти критичної інфраструктури, а й екологія – мовчазна жертва війни. Саме тому ми не маємо ніякого морального права мовчати!

Сьогодні особлива увага суспільства прикута до Каховського водосховища. Стрімке зниження рівня води, зокрема, станом на кінець лютого 2023-го року середній рівень води становив 13,98 м БС при нормальному підпірному рівні – 16,00 м БС. Це може мати негативні наслідки. Зокрема погіршення безпечної ситуації на Запорізькій атомній електростанції може призвести до порушення питного водопостачання низки областей України, а саме: Дніпропетровської, Запорізької, Херсонської.

У зоні ризику не лише Україна, а й країни басейнів Чорного та Середземного морів: Румунія, Болгарія, Туреччина, Грузія, Італія, Франція та інші, де існує реальна загроза транскордонного забруднення вод як біологічними, так і хімічними речовинами.

- Загальний викид в атмосферне повітря від зруйнованих об'єктів і пожеж вже перевищив **40 млн тонн забруднюючих речовин**.
- За приблизними даними, загалом в Україні наразі налічується вже близько **1,4 млрд тонн будівельних відходів**, що утворилися внаслідок воєнних дій.
- За попередніми оцінками ПРООН, **90%** українського населення може стикнутися з бідністю та надзвичайною економічною вразливістю, якщо війна затягнеться.

За реагування Уповноваженого поновили право працівників Управління Північно-Кримського каналу, які перебувають на тимчасово окупованій території, на одержання винагороди за працю.

До Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в серпні 2022 року звернулися 190 працівників Управління Північно-Кримського каналу із заявою щодо порушення їхнього права на отримання заробітної плати з липня 2022 року. Заявники зазначали, що вони неодноразово зверталися до Херсонської обласної військової адміністрації стосовно підтвердження повноважень Управління Північно-Кримського каналу як розпорядника коштів.

Уповноважений надав рекомендації Державному агентству водних ресурсів України та Херсонській обласній військовій адміністрації. Завдяки отриманим повідомленням, вдалося встановити, що Державне агентство водних ресурсів надало Херсонській ОВА документи, які б забезпечили здійснення виплати заробітної плати працівникам Управління Північно-Кримського каналу.

За результатами вжитих Уповноваженим заходів, Херсонською обласною військовою адміністрацією підтверджено повноваження Управління Північно-Кримського каналу, що дозволило виплатити 190 працівникам заробітну плату в повному обсязі.

Олена Колобродова

Представник Уповноваженого
з соціальних та економічних прав

✉ kolobrodova@ombudsman.gov.ua

Поновлене право громадянки на доступ до правосуддя

До Уповноваженого звернулася засуджена, яка до початку широкомасштабної військової агресії з боку РФ відбувала покарання – позбавлення волі – в одній із колоній у Херсонській області. Вона повідомила, що звернулася до місцевого суду за місцем відбування покарання з клопотанням про її умовно-дострокове звільнення, яке 22 лютого 2022 року судом було задоволене. Проте з початком бойових дій у Херсонській області, колонію, де засуджена відбувала покарання, евакуювали на підконтрольну Україні територію, але через окупацію матеріали судових справ суду евакуйовані не були. Внаслідок цього ухвалу про умовно-дострокове звільнення заявниці до виконання не звернули. За результатами перевірки, проведеної за ініціативи Омбудсмана, встановили, що згідно з ч. 7 ст. 147 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», ураховуючи неможливість судами здійснювати правосуддя під час воєнного стану, Верховний суд України змінив територіальну підсудність.

Після направлення Омбудсманом листів, ухвалу суду заявниці направили для виконання. Засуджену звільнили від подальшого відбування покарання.

Воєнні злочини Росії – свідомий геноцид народу України!

Уповноважений взяв участь у конференції United for Justice («Об'єднані заради справедливості»), організованій Офісом Генпрокурора з метою розробки комплексних механізмів відповідальності за міжнародні злочини.

Вже зараз, спільно з нашими партнерами і друзями, ми повинні розробити механізми задля правосуддя щодо всіх аспектів російської агресії.

Під час панелі «Злочини, пов'язані зі звірствами – російські наративи і спроби знищити право українського народу на існування як нації» наголосив, що вище керівництво РФ сповідує ідею знищення українців, використовуючи при цьому як настільну книгу працю російського публіциста Гаспаряна «Денацифікація України. Страна невыученных уроков».

Звернув увагу, що Росія на нашій землі діє ніби згідно з цією методичкою, особливо це прослідковується на тимчасово окупованих територіях.

1. Збройним методом Росія захоплює українські населені пункти, знищуючи цивільну інфраструктуру.
2. Після захоплення міст і сіл одразу встановлюється окупаційна влада, яка створює військову комендатуру і формує фільтраційні табори з місцями для тортур.
3. Відбувається швидке формування колабораційної влади, яка займається перейменуванням вулиць, забороняє спілкуватися українською мовою, закриває доступ до альтернативних (окрім російських) джерел телебачення, радіомовлення та преси, блокують або намагається цензурувати інтернет – створюючи «медіагетто».
4. Швидко запускається освітній процес за російською програмою. Дітей «перевиховують» у спеціальних таборах або депортують до РФ.
5. Паралельно з цими процесами відбувається примусова паспортизація. Людей ставлять в умови, коли життя на тимчасово окупованих територіях без російського паспорта стає неможливим.

І як апогей – мобілізація. Громадяни працездатного віку, особливо чоловіки, хто отримує паспорт РФ, автоматично потрапляють до лав потенційних бійців окупаційної армії. Відчувши безкарність за свої дії з боку міжнародної спільноти у 2014 році, Росія пішла в повномасштабний наступ у 2022 році.

22 березня в будівлі Міжнародного кримінального суду в Гаазі Генеральний прокурор України Андрій Костін з Секретарем МКС Пітером Льюїсом **підписали Угоду про відкриття Представництва Міжнародного кримінального суду в Україні**. Підписання документа – це ще один крок до забезпечення повної відповідальності за міжнародні злочини!

Олена Фролова

Представник Уповноваженого в системі судоустрою з права на справедливе правосуддя та представництва в Конституційному Суді України

✉ frolova@ombudsman.gov.ua

Крим *це* Україна

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Російська Федерація та всі військові злочинці, яких вона направила в Україну, понесуть найсерйознішу відповідальність за зло, яке вони вчинили.

Україна ретельно документує кожен злочин і кожну жорстокість.
Усі винні, безсумнівно, будуть покарані.

Ми ніколи не забудемо і не пробачимо. Як і світ.

#StandWithUkraine

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
(з 1 липня 2022 року)

✉ lubinets@ombudsman.gov.ua

Гаряча лінія Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини: **0 800 50 17 20**
електронна пошта: hotline@ombudsman.gov.ua

#StandWithUkraine

Права людини в Україні

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine